

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету / Назур Я.В. /
« 21 » 06 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	262 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Філософія**» для здобувачів вищої освіти галузі знань
26 Цивільна безпека спеціальності **262 Правоохоронна діяльність** освітньої програми
Правоохоронна діяльність.

Розробник: Левкулич В. В., доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії
факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії
протокол № 11 від «29» червня 2022 р.

Завідувач кафедри д.ф.н., доц. Василь ЛЕВКУЛИЧ

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук
протокол № 9 від «30» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії д.пед.н., доц. Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2	2
Кількість модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2,4 самостійної роботи здобувача -3	1	1
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: письмова робота.	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є забезпечення майбутніх спеціалістів необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння свідомими засобами самовизначення людини у світі, дати здобувачам даної спеціальності цілісне уявлення про особливість філософського знання, специфіку вирішення філософією проблем, які хвилювали і продовжують хвилювати людство, розкрити творчу роль філософії в сучасній культурі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК -2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК -5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК -6	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК -11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК -1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.
ФК -4	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.
ФК -6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Історія та культура України

ОК 9 Теорія та історія держави і права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Правоохоронна діяльність», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.	ПРН.01
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.	ПРН.04
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ПРН.11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Філософія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти аналізувати стан, динаміку, структуру та інші показники сучасних шкідливих та небезпечних факторів у суспільстві.	ПРН.01
1) Володіти сучасними підходами та інструментами ефективного письмового, усного, дискусивного та наукового аргументування; 2) Вміти логічно та послідовно викладати засвоєний матеріал, аналізувати та застосовувати відповідні прийоми та інструменти ефективною аргументації, успішно викладати та відстоювати свою правову позицію усно та письмово, а також у дискусії практичного та наукового характеру.	ПРН.04
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ПРН.11

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до положень «Про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»» (п.5.2, 5.3), «Про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затверджених наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р.

Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни «Філософія» здійснюється на основі результатів модульних та підсумкового (залік) контролів.

Для оцінювання знань здобувачів будуть використані наступні групи методів контролю:

1. Методи усного контролю (відповідь здобувача на окреме питання теми у індивідуальній та фронтальній формах; бесіда під час роз'яснення проблемного питання; захист презентації або проєктів).
2. Письмовий контроль (виконання тестових завдань та індивідуальної роботи; поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).

Методи навчання: пояснювально- ілюстративний, репродуктивний, метод «мозкового штурму», метод проблемного викладу.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Упродовж семестру проводяться два модульні контролі,

обов'язкові для всіх здобувачів. Модульний контроль (МК) №1 включає навчальний матеріал змістового модуля 1 (теми 1-4), а МК №2 відповідно змістового модуля 2 (теми 5-9), таблиця 2. У цій таблиці наведено також максимальну кількість балів з кожної теми, яку може отримати здобувач. Після проведення останнього заняття за кожним модулем, відповідно до розкладу, проводиться модульна контрольна робота.

Поточний контроль знань здійснюється за такими складовими: перевірка знань здобувача на семінарських заняттях, контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійних роботи. Кожен вид навчальної роботи здобувача оцінюється певною кількістю балів відповідно до нижче наведених основних критеріїв. Сумарна кількість балів за кожен вид навчальної діяльності наведена в таблиці 1.

Оцінюється:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях, вміння обґрунтовувати та відстоювати свою думку;
- виконання творчих завдань (есе);
- поточна контрольна робота;
- контрольні тестування;
- підготовка рефератів та їх захист;
- підготовка усних доповідей;
- доповідь з презентацією;
- підготовка проекту та його захист тощо.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 50 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	12	14		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	12	14		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	6	12	6	12
Самостійна робота	1	8	1	8
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	2	10	2	10
Есе	2	10	2	10
Реферат	1	5	1	5
Доповідь з презентацією	2	5	2	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50

Разом	15	100	15	100
--------------	-----------	------------	-----------	------------

Допуск здобувача до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті положень.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у відповідності розкладу екзаменаційної сесії, в комплексній (або усній) формі.

Підсумковий контроль проводиться за навчальним матеріалом, визначеним цією робочою навчальною програмою у повному обсязі. До залікового білету включено три теоретичні питання.

Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Бали, отримані здобувачом конвертуються в підсумкову оцінку з дисципліни у відповідності до шкали оцінювання (таблиця 3).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (вичерпність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння оперувати фаховою інформацією, і насамперед визначеною обсягом програми цієї навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; здатність формулювати власні аналітичні висновки та оцінки різних аспектів предмету вивчення цієї дисципліни.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Філософія, її коло проблем

Філософія та світогляд. Світогляд і світовідчуття, світосприйняття і світорозуміння. Життєво-буденний та теоретичний світогляд. Історичні типи світогляду: міф, релігія, науковий світогляд, філософський світогляд. Специфіка філософського світогляду, його причини виникнення.

Місце філософії в системі культури. Філософія і наука. Основні теми філософських роздумів: світ і людина, сутність і зміст людського існування.

Тема 2. Предмет та функції філософії.

Предмет філософії. Концепції походження філософії. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення. Основне коло філософських питань. Основне питання філософії. Головні напрями у філософії. Проблема методу в філософії як теоретичне узагальнення прийомів і засобів пізнання та його історичного досвіду. Діалектика і метафізика. Функції філософії. Світоглядна, гносеологічна, методологічна, аксіологічна, евристична та ін. функції філософії. Соціальна спрямованість філософського знання. Сутність загальнолюдських цінностей у філософії. Людина як найвища цінність. Місце й роль філософії у сучасному суспільному житті.

Тема 3. Філософський зміст проблеми буття.

Філософський зміст категорії «буття». Співвідношення категорій «буття», «субстанція», «матерія». Характеристика буття як філософської категорії. Поняття буття, його історичний генезис. Основні форми буття. Буття речей, процесів і станів природи. Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Суспільне та індивідуальне буття. Проблема єдності світу. Філософський зміст категорії «матерія». Формування і розвиток науково-філософського поняття матерії. Філософське визначення категорії «матерія». Сучасна наука про складну систему організації матерії та її властивості. Спосіб та форми існування матерії. Рух як спосіб існування матерії. Саморух - вияв внутрішньої активності матерії. Види руху. Простір і час як форми існування матерії. Властивості простору і часу. Сучасні природничо-наукові теорії простору і часу і їх філософське значення.

Тема 4. Свідомість: її походження і сутність.

Проблема свідомості в історії філософії. Матеріалізм, ідеалізм та дуалізм щодо розуміння природи свідомості. Виникнення і генезис свідомості. Сучасні наукові уявлення на виникнення і розвиток свідомості. Генезис форм відображення на неорганічному, органічному та соціальному рівні розвитку матерії. Характер відображення. Передумови виникнення свідомості. Свідомість і мислення. Мислення і мова. Сутність та структура свідомості. Рівнева структура свідомості: підсвідомість, усвідомлення, надсвідомість (інтуїція, осяяння, прозріння тощо), самосвідомість. Структура свідомості за компонентним складом: знання, пам'ять, норми, цінності, самосвідомість, воля, емоції і почуття. Структура свідомості за суб'єктивним складом: індивідуальна, групова, етнічна, класова, масова, суспільна, загальнолюдська. Творча активність свідомості та її основні функції. Творчий характер свідомості. Пізнавальна, акумулятивна, аксіологічна, творча, комунікативна та ін. Функції свідомості.

Модуль 2

Тема 5. Діалектика та її альтернативи.

Історичні форми і особливості діалектики. Зародження діалектики. Історичні форми діалектики: антична діалектика, діалектика середньовіччя, діалектика Нового часу, діалектика класичної німецької філософії, марксистська діалектика, сучасні західноєвропейські ірраціоналістичні концепції діалектики. Альтернативи діалектики. Поняття діалектики, її основні принципи. Діалектика як один із методів філософії. Принципи розвитку і зв'язку, принцип конкретно-історичного підходу у вивченні явищ, принцип виявлення основної ланки у ланцюгу історичних подій, принцип єдності історичного і логічного, абстрактного і конкретного та ін. Категорії діалектики. З історії вчення про категорії. Про співвідношення філософських категорій і понять спеціальних наук. Основні категорії діалектики: одичне, особливе, загальне; зміст і форма; причина і наслідок; необхідність і випадковість; можливість і дійсність; система, елемент, структура. Закони діалектики. Гносеологічна природа закону. Закон єдності і боротьби протилежностей. Закон взаємопереходу кількісних і якісних змін. Закон заперечення заперечення.

Тема 6. Знання як предмет філософського аналізу.

Гносеологічна проблема в історії філософської думки. Пізнаваність світу і його законів в історії філософії. Агностицизм. Поняття пізнання і його змістовні складові. Основні принципи теорії

пізнання. Рівні та форми пізнання. Види пізнання. Процес пізнання та його елементи: суб'єкт пізнання, об'єкт пізнання, посередники пізнання (засоби пізнання як матеріального так і ідеального характеру). Практика як специфічно людський спосіб освоєння світу. Поняття практики. Види практичної діяльності. Функції практики. Проблеми істини у філософії. Об'єктивність істини. Абсолютна та відносна істина. Конкретність істини. Форми істини (буденна, наукова, моральна та ін.) Сучасні концепції істини (релятивізм і догматизм). Критерії істини.

Тема 7. Суспільство як предмет філософського аналізу.

Поняття суспільства. Основні підходи до розуміння суспільства: натуралістичні, соціальний дарвінізм, органічна школа, расово-антропологічні школи, ідеалістичні концепції, історико-матеріалістичні. Суспільні відносини. Сфери суспільного життя. Суспільство і природа. Природа як об'єкт філософського аналізу. Географічне середовище та його роль у житті суспільства. Екологічні проблеми, засоби їх розв'язання. Народонаселення - передумова та суб'єкт історичного процесу. Людина як предмет філософського аналізу. Проблема людини в філософії. Діяльність як основа людського буття. Структура людської діяльності. Антропосоціогенез. Єдність природного і соціального в людині. Проблема смерті та безсмертя людини у філософському світогляді. Сенс життя людини. Людина, індивід, індивідуальність, особистість.

Тема 8. Роль науки в інформаційному суспільстві.

Сучасний зміст та історичний розвиток поняття інформаційного суспільства. Людина і наука в інформаційному суспільстві: екологічні, демографічні, економічні, організаційні, світоглядні, морально-ціннісні та інші перспективи й наслідки комп'ютеризації (Белл, Тоффлер, Масуда, Мак-Люен та ін.). Специфіка процесів інформатизації сучасного українського суспільства та його наукової сфери. Інформаційна складова сучасної науки. Процеси створення, накопичення, всебічної оцінки, розповсюдження, сприйняття і використання інформації: науково-методологічні, економічні, соціально-політичні, екологічні, світоглядно-ціннісні, етнокультурні, моральні виміри та перешкоди. Перспективи оптимізації інформаційного обміну між різними галузями науки. Інформаційна складова загальної, виробничої, творчої культури та професійної майстерності сучасного вченого, підприємця, висококваліфікованого спеціаліста виробництва.

Тема 9. Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів.

Сутність цивілізації та цивілізаційного розвитку. Типи цивілізацій та критерії їх поділу. Комп'ютеризація сучасного суспільства та науки, її перспективи. Суспільний прогрес і глобальні проблеми сучасності. Концепція суспільного прогресу та його критерії. Сутність і перспективи науково-технічного прогресу. Глобальні проблеми сучасності. Вирішення екологічних проблем сучасної цивілізації.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ог о	у тому числі					усь ог о	у тому числі				
Л		П	лаб	ін д	с.р	л		п	лаб	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1-й семестр												
Модуль 1												
Тема 1. Філософія, її коло проблем	10	2	4			4		2				10

Тема 2. Предмет та функції філософії	12	4	2			6		2			8
Тема 3. Філософський зміст проблеми буття	8	2	2			4		1			8
Тема 4. Свідомість: її походження і сутність	10	2	2			6		1			10
Модульна контрольна робота	2	2									
Разом за модулем 1	42	12	10			20		4	2		36
Модуль 2											
Тема 5. Діалектика та її альтернативи	10	2	2			6					10
Тема 6. Пізнання як предмет філософського аналізу	8	2	2			4		2			8
Тема 7. Суспільство як предмет філософського аналізу	10	2	2			6		2			8
Тема 8. Роль науки в інформаційному суспільстві	8	2	2			4		2			8
Тема 9. Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	10	2	2			6					8
Модульна контрольна робота	2	2									
Разом за модулем 2	48	12	10			26		4	2		42
Усього годин	90	24	20			46	90	8	4		78

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Філософія, її коло проблем	4	

2	Предмет та функції філософії	2	
3	Філософський зміст проблеми буття	2	1
4	Свідомість: її походження і сутність	2	1
5	Діалектика та її альтернативи	2	
6	Пізнання як предмет філософського аналізу	2	2
7	Суспільство як предмет філософського аналізу	2	
8	Роль науки в інформаційному суспільстві	2	
9	Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	2	
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Філософія, її коло проблем	4	10
2	Предмет та функції філософії	6	8
3	Філософський зміст проблеми буття	4	8
4	Свідомість: її походження і сутність	6	10
5	Діалектика та її альтернативи	6	10
6	Пізнання як предмет філософського аналізу	4	8
7	Суспільство як предмет філософського аналізу	6	8
8	Роль науки в інформаційному суспільстві	4	8
9	Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	6	8
Разом		46	78

6.5. Індивідуальні завдання

У межах навчальної дисципліни «Філософія» індивідуальна робота здобувача є варіативною і включає наступні завдання:

1. конспект із теми за заданим планом або планом, який здобувач розробив самостійно;
2. ведення словника термінів;
3. конспект першоджерел;
4. підготовка усної доповіді, реферату, презентації або есе з окремої теми, питання чи вузької проблематики, яку здобувач узгоджує з викладачем.
5. підготовка проектів з соціально-філософської проблематики тощо.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби - персональні комп'ютери.

Програмне забезпечення - операційна система, пакет Microsoft Office, Google, Meet, Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Воронюк, О.Л. Філософія: підручник. 3-є вид., переробл. та допов. Київ, ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
2. Герман, О.М. Філософія (доступно і цікаво). Курс лекцій. Тернопіль, Астон, 2015. 232 с.
3. Данильян, О.Г. Філософія: підручник. Харків, Право, 2015. 432 с.
4. Данильян, О.Г. Філософія: підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків, Право, 2018. 432 с.
5. Киричок, О. Б. Філософія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид.. Київ, ВПЦ «Київський університет», 2016, 531 с.
6. Петрушенко, В.Л. Філософія: навч.посібник. Львів, ТзОВ НВФ «Магнолія плюс 2006», 2011. 506 с.
7. Подольська, Є.А., Подольська, Т.В. Філософія: підручник; Нар. укр. акад. Харків, Вид-во НУА, 2014. 662 с.
8. Русин, М.Ю., Огородник, І.В. та ін. Історія української філософії: навч.посібник. Київ, ВПЦ «Київський університет», 2008. 591 с.
9. Філософія: практикум / Л.В. Северин-Мрачковська, Ю.М. Вільчинський, В.Л. Деркач та ін. Київ, КНЕУ, 2018. 248 с.
10. Філософія: навч.посібник / за ред. д.філос.н., проф. І.Ф. Надольного. 8-ме вид. Київ, Вікар, 2013. 456 с.

Допоміжна література

1. Гусев В.І. Західна філософія Нового часу. ХУІІ-ХУІІІ ст.: Підручник. К.: Либідь, 2000.368 с.
2. Гусев В.І. Історія західноєвропейської філософії ХУ-ХУІІ ст. Курс лекцій: Навч. посібник. К.: Либідь, 1994. 256 с.
3. Кант І. Критика чистого розуму. К.: Юніверс, 2000. 504 с.
4. Ніцше Ф. По той бік добра і зла (Прелюдія до філософії майбутнього): Генеалогія моралі. Львів: Літопис, 2002. 288 с.
5. Платон. Діалоги. К.: Основи, 1999. 395 с.
6. Сковорода Г.С. Світ ловив мене, та не впіймав. Х.: Фоліо, 2006. 607с.
7. Сучасна зарубіжна філософія: Течії та напрями: Хрестоматія: Навчальний посібник / Упоряд. В.В. Лях, В.С. Пазенок. К.: Ваклер, 1996. 428 с.
8. Філософський енциклопедичний словник. К.: Абрис, 2002. 742 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Каталог електронних бібліотек України <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> реферативна база даних НБУ ім. В.І. Вернадського (включаючи юридичні науки)
3. Філософія в Україні: <http://www.philosophy.ua>
4. Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою): <http://plato.stanford.edu>
5. Сайт "Філософський шторм": <http://philosophystorm.org>

Додаток 2

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)